

Центральноукраїнський національний технічний університет

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-
педагогічної роботи
Андрій КИРИЧЕНКО
” 08 ” 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП16. ФІНАНСОВИЙ РИНОК

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування

(назва спеціалізації)

Факультет ЕКОНОМІЧНИЙ

(назва факультету)

2025 -2026 навчальний рік

Розробник: Подплетній Валерій Володимирович, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування

(підпис) Володимир СИБІРЦЕВ
(прізвище та ініціали)

Декан факультету економічний

(підпис) Наталія ШАЛІМОВА
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Професійної підготовки	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Освітньо-професійна програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки	
		3-й	3-й
		Семестр	
		5-й	5-й
Тижневих годин навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4,5	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		32 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	2 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		72 год.	114 год.
		Вид контролю	
		екзамен	

Мова навчання: українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни "Фінансовий ринок" - розкриття теоретичних і практичних основ розвитку та функціонування фінансового ринку як підсистеми фінансових відносин.

Основні завдання дисципліни:

- визначення місця фінансового ринку у фінансовій системі;
- обґрунтування необхідності функціонування фінансових інструментів як засобів взаємодії учасників ринку та розкриття особливостей обігу різних видів цінних паперів;
- визначення суті інфраструктури фінансового ринку, її значення для забезпечення виконання ринком своїх функцій та виявлення особливостей діяльності професійних учасників, фондових бірж, посередників в Україні;
- розкриття основних відмінностей обігу різних видів цінних паперів;
- обґрунтування необхідності державного регулювання фінансового ринку з урахуванням специфіки економічного й соціального розвитку України.

Передумови для вивчення дисципліни (структурно-логічна схема підготовки фахівця): враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається після викладання наступних дисциплін: основи економічної теорії, макроекономіка, фінанси, гроші та кредит.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

Загальні компетентності

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК12. Здатність обґрунтовано добирати і ефективно використовувати інструменти фондового ринку для формування стратегії портфельного інвестування, застосовувати методичний інструментарій до формування, оцінювання та моніторингу інвестиційного портфеля в умовах невизначеності ринкового середовища.

Програмні результати навчання

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР25. Вміти визначати закономірності та тенденції розвитку фондового ринку, застосовувати методи формування інвестиційних рішень та володіти інструментами фондового ринку з урахуванням цілей та поставлених завдань.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сутність, структура та регулювання фінансових ринків

Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці

Фінансовий ринок та його сутність. Роль і місце фінансового ринку в економічній системі. Основні економічні суб'єкти фінансового ринку: домогосподарства, держава, підприємства, іноземний сектор. Структура фінансового ринку: фондовий ринок, грошовий ринок, ринок банківських позичок. Заощадження та інвестиції. Рух фінансових потоків в економіці. Формування нагромадження капіталу. Попит і пропозиція на фінансовому ринку та фактори, що на них впливають. Фінансові інструменти та їх різновиди. Класифікація фінансових інструментів. Функціональна та інституціональна структури фінансового ринку. Функції фінансового ринку. Забезпечення руху фінансових потоків, переливу вільних фінансових фондів (заощаджень) в інвестиції. Внутрішньогалузевий, міжгалузевий та міжнародний рух фінансових потоків.

Тема 2. Регулювання фінансового ринку

Законодавче регулювання та державне управління процесами на фінансовому ринку. Основи правового регулювання фінансового ринку в Україні. Законодавство з питань регулювання фінансового ринку в Україні: концепція розвитку фінансового ринку, принципи обігу цінних паперів, захист прав інвесторів, формування і розвиток інфраструктури фінансового ринку. 8 Правове регулювання фондового ринку в Україні. Стратегія розвитку фондового ринку. Права та обов'язки інституціональних інвесторів. Захист прав емітентів і інвесторів. Правові основи розвитку грошового ринку і ринку банківських позичок. Особливості формування нормативної бази грошового ринку і ринку банківських позичок. Правові норми захисту майнових прав інвестора на грошовому ринку. Саморегулюючі організації, їх функції та значення для розвитку фінансового ринку. Органи контролю та нагляду на фінансовому ринку. Контрольні функції Національного банку України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Тема 3. Суб'єкти фінансового ринку

Суб'єкти фінансового ринку та їх класифікація. Держава як суб'єкт фінансового ринку. Домогосподарства на фінансовому ринку. Місце нефінансових корпорацій на фінансовому ринку. Поняття фінансового посередництва та фінансових посередників, їх місце на фінансовому ринку. Сутність фінансових посередників та їх функції. Класифікація фінансових посередників. Банківські установи на фінансовому ринку. Класифікація банків. Банківські об'єднання. Роль страхових компаній на фінансовому ринку. Інститути спільного інвестування, їх тип та види. Особливості

діяльності лізингових компаній. Схема лізингового процесу. Факторингові компанії. Діяльність кредитних спілок. Недержавні пенсійні фонди. Ломбарди. Допоміжні фінансові установи (інфраструктурні учасники фінансового ринку).

Тема 4. Ризик і ціна капіталу

Сутність ризику та причини його виникнення. Поняття і класифікація фінансових ризиків. Методи і оцінка ризику на фінансовому ринку. Методи управління фінансовими ризиками. Ризик і доходність цінних паперів. Розвиток теорій ризику. Причини появи та розвитку теорій ризику. Теорія Г. Марковіца – вибір раціонального (ефективного) портфелю що забезпечує отримання очікуваного доходу за мінімального ризику. Виокремлення з обігу цінних паперів цінного паперу без ризику. Ризик систематичний і несистематичний. Ефективний портфель – ринковий. Модель оцінки капітальних активів та її фінансове значення. Можливості застосування моделі оцінки капітальних активів в Україні. Модель арбітражного ціноутворення.

Змістовий модуль 2. Складові фінансового ринку

Тема 5. Грошовий ринок

Грошовий ринок як складова фінансового ринку. Функції грошового ринку. Суб'єкти грошового ринку. Інструменти грошового ринку. Попит та пропозиція на грошовому ринку. Установлення цін на грошовому ринку. Роль Національного банку України як регулятора грошового ринку. Структура грошового ринку. Обліковий ринок, його суть і роль. Інструменти облікового ринку, їх види і характеристика. Поняття векселя, його призначення. Класифікація векселів. Прості векселі, їх характеристика. Переказні векселі: поняття, суб'єкти, особливості їх функціонування. Інкасування векселів. Акцепт і аваль векселів. Оплата і протест векселів. Операції з векселями. Депозитні операції банків. Види вкладів, їх характеристика. Міжбанківський ринок: поняття, роль. Міжбанківські депозити: поняття, механізм залучення. Суть і види міжбанківських кредитів, особливості їх надання. Економічний зміст операцій рефінансування Національного банку України. Види кредитів рефінансування НБУ.

Тема 6. Валютний ринок

Валютний ринок та його сутність. Структура валютного ринку. Функції валютного ринку. Суб'єкти валютного ринку та їх класифікація. Характерні риси суб'єктів валютного ринку. Об'єкт валютного ринку – валюта. Поняття конвертованої валюти. Класифікатор іноземних валют. Валютний курс. Теорія паритету купівельної спроможності. Види валютних курсів. Валютні операції та їх групування. Стратегія валютного арбітражу. Міжнародні розрахунки та їх форми. Основні інструменти

валютного ринку. Форми впливу держави на організацію міжнародних розрахунків. Особливості валютного ринку в Україні.

Тема 7. Ринок капіталів

Основи організації ринку капіталів. Економічна роль ринку капіталів. Кредитний ринок як складова ринку капіталів. Функції кредитного ринку. Основні учасники кредитного ринку. Банківська система України та основні її функції. Основні форми кредитних відносин. Державний кредит та його призначення. Принципи банківського кредитування. Класифікація кредитів: кредити під заставу, кредити під гарантію, комерційні кредити. Кредитні рейтинги. Рейтинги якості кредиту.

Тема 8. Ринок похідних фінансових інструментів

Причини появи та розвитку ринку похідних цінних паперів. Сутність та види опціонних контрактів: довгий опціон кол, короткий опціон кол, довгий опціон пут, короткий опціон пут. Права та обов'язки продавця та покупця опціонного контракту. Результати угод для кожної зі сторін. Прості та складні опціонні стратегії на фондовому ринку. Опис опціонних стратегій: стелаж, стріп, стреп, спред (у різних комбінаціях). Форвардні контракти та їх особливості. Обов'язки продавця та покупця контракту. Види форвардних контрактів. Результати угод для кожної зі сторін. Ф'ючерсні контракти, їх значення, види. Обов'язки сторін. Роль кліринго-розрахункової палати біржі. Результати угод для кожної зі сторін. Своп-контракти, їх види та особливості використання. Поняття варантів, їх призначення.

Тема 9. Фондовий ринок

Загальна характеристика фондового ринку. Фінансові інструменти за основними сегментами ринку. Принципи, завдання та функції фондового ринку. Основні напрямки розвитку фондового ринку. Роль фондового ринку в системі економічного механізму держави. Ознаки класифікації фондового ринку. Сектори фондового ринку. Первинний та вторинний ринки. Учасники фондового ринку та їх професійна діяльність. Основні цілі суб'єктів фондового ринку. Види професійної діяльності фондового ринку. Основні операції фондового ринку.

Змістовий модуль 3. Біржові інструменти та операції з ними

Тема 10. Цінні папери як головний інструмент фінансового ринку

Сутність цінних паперів і їх місце на фінансовому ринку. Характеристика акцій та механізм їх функціонування. Права та обов'язки емітентів та інвесторів (власників) акцій. Порядок випуску та розміщення акцій. Класифікація акцій за різними ознаками. Характеристика простих і привілейованих акцій. Облігації, їх види та роль в економіці. Класифікація облігацій. Ринок державних облігацій. Муніципальні облігації та їх

особливості. Облігації корпорації. Емісія, реєстрація та розміщення облігацій. Дохідність облігацій. Роль інвестиційних сертифікатів і приватизаційних паперів у функціонуванні фінансового ринку. Формування портфеля цінних паперів.

Тема 11. Фондова біржа та біржові операції

Основи організації та роботи біржі. Біржовий статут і правила біржі. Біржовий комітет, члени біржі. Котирувальна комісія. Лістинг, основні вимоги та умови на біржі. Включення до курсового бюлетеня та реєстрація. Брокери, дилери, спеціалісти на фондовій біржі. Види біржових наказів та угод. Накази на купівлю і продаж. Виконання наказів. Встановлення цін. Кліринг. Клірингові банки. Біржовий бюлетень, його значення для організації торгівлі. Біржові індекси, їх значення. Індекси зарубіжних фондових ринків: Dow Jones, Standard and Poors, DAX. Міжнародні індекси. Індекси Міжнародної фінансової корпорації (IFC): IFC Frontier, IFC Global, IFC Investable. Включення України до індексу IFC Frontier на базі індексу ПФТС. Фондові індекси України: Комекс-брок, Wood-15, ProU-50, Індекс ПФТС. Позабіржова торгівля. Національна асоціація дилерів з цінних паперів у США як регулятор торгівлі на позабіржовому ринку. Автоматичні котирування Національної асоціації дилерів з цінних паперів у США NASDAQ, її правила, норми ділової поведінки. Розвиток позабіржової торгівлі в Україні. Позабіржова фондова торговельна система (ПФТС). Організація торгівлі цінними паперами. Лістинг, кліринг ПФТС.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	9	2	1		6	9	1			8
Тема 2. Регулювання фінансового ринку	9	2	1		6	8				8
Тема 3. Суб'єкти фінансового ринку	9	2	1		6	11		1		10
Тема 4. Ризик і ціна капіталу	14	4	2		8	10				10
Тема 5. Грошовий ринок	11	2	1		8	10				10
Тема 6. Валютний ринок	9	2	1		6	10				10
Тема 7. Фондовий ринок	14	4	2		8	13	1			12
Тема 8. Ринок похідних та структурованих цінних паперів	12	4	2		6	12				12
Тема 9. Первинний та вторинний ринок цінних паперів	10	2	2		6	11	1			10
Тема 10. Кредитний ринок	11	4	1		6	10				10
Тема 11. Фундаментальний і технічний аналіз	12	4	2		6	16	1	1		14
Усього годин	120	32	16	0	72	120	4	2	0	114

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	1	
2	Тема 2. Регулювання фінансового ринку	1	
3	Тема 3. Суб'єкти фінансового ринку	1	1
4	Тема 4. Ризик і ціна капіталу	2	
5	Тема 5. Грошовий ринок	1	
6	Тема 6. Валютний ринок	1	
7	Тема 7. Фондовий ринок	2	
8	Тема 8. Ринок похідних та структурованих цінних паперів	2	
9	Тема 9. Первинний та вторинний ринок цінних паперів	2	
10	Тема 10. Кредитний ринок	1	
11	Тема 11. Фундаментальний і технічний аналіз	2	1
	Разом	32	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	6	8
2	Тема 2. Регулювання фінансового ринку	6	8
3	Тема 3. Суб'єкти фінансового ринку	6	10
4	Тема 4. Ризик і ціна капіталу	8	10
5	Тема 5. Грошовий ринок	8	10
6	Тема 6. Валютний ринок	6	10
7	Тема 7. Фондовий ринок	8	12
8	Тема 8. Ринок похідних та структурованих цінних паперів	6	12
9	Тема 9. Первинний та вторинний ринок цінних паперів	6	10
10	Тема 10. Кредитний ринок	6	10
11	Тема 11. Фундаментальний і технічний аналіз	6	14
	Разом	72	114

7. Індивідуальні завдання

При вивченні дисципліни «Фінансовий ринок» здобувачам пропонується виконувати наступні індивідуальні завдання:

- розв'язування кейсів, ситуаційних завдань з теми;
- проведення аналітичного (критичного) огляду літературних джерел та наукових статей за тематикою дисципліни;
- виконання творчих завдань (складення кросворду, ребусу тощо)

Теми індивідуальних завдань:

1. Методологічні підходи щодо трактування економічної сутності поняття «фінансовий ринок».
2. Парадокси глобальних процесів на світових фінансових ринках.
3. Особливості розвитку та формування законодавства з фінансового ринку в США.
4. Стратегії розвитку фінансового ринку в Україні.
5. Держава як суб'єкт фінансового ринку.
6. Міжнародний фінансовий ринок та основи його функціонування.
7. Фінансові інститути міжнародного фінансового ринку.
8. Міжнародні стандарти розвитку фінансового ринку.
9. Особливості розвитку та формування законодавства з фінансового ринку в США.
10. Внутрішнє регулювання фінансового ринку України.
11. Роль саморегулювних організацій у розвитку вітчизняного фінансового ринку.

12. Міжнародні організації та їх вплив на розвиток фінансового ринку України.

13. Базельський комітет з питань банківського нагляду як координатор діяльності фінансово-кредитних установ.

14. Фінансові посередники та їх роль на фінансовому ринку.

15. Інститути спільного інвестування та їх роль на фінансовому ринку.

16. Кредитні спілки та їх роль на ринку фінансового посередництва.

17. Страхові компанії та їх роль на фінансовому ринку.

18. Роль банківської системи в господарській структурі країни.

19. Лізингові компанії на фінансовому ринку.

20. Факторингові компанії на фінансовому ринку.

21. Трастові компанії на фінансовому ринку.

22. Роль пенсійних фондів на фінансовому ринку.

23. Перспективи розвитку ринку фінансового посередництва в Україні.

24. Посередники депозитарно-клірингової системи у розвитку фінансового ринку.

25. Теорії ризику, причини їх появи та розвитку.

26. Особливості ціноутворення на різні фінансові інструменти.

27. Оцінка ризику на фінансовому ринку.

28. Методи управління фінансовими ризиками.

29. Майбутня та поточна вартість фінансових інструментів.

30. Види та функції цін на фінансовому ринку.

31. Фінансові операції на депозитному ринку країн з розвинутою ринковою економікою.

32. Організація та особливості функціонування грошового ринку України.

33. Сучасні інструменти грошового ринку.

34. Роль грошового ринку в економіці країни.

35. Місце облікового ринку в ринковій економіці.

36. Міжбанківський ринок як частина ринку позикових капіталів.

37. Етапи формування національної грошової системи в Україні.

38. Заощадження та інвестиції в механізмі грошового ринку.

39. Міжнародні розрахунки на валютному ринку.

40. Валютне регулювання в країнах з розвинутою ринковою економікою.

41. Становлення та розвиток валютного ринку в Україні.

42. Міжнародний валютний ринок і його вплив на розвиток валютного ринку України.

43. Валютне регулювання та діяльність НБУ на валютному ринку.

44. Механізм функціонування валютних відносин.

45. Формування конвертованості національної валюти України.

46. Світова та міжнародна валютні системи. Особливості формування валютної системи України.

47. Ринок капіталу та його відмінність від грошового ринку.

48. Банківське кредитування в Україні.

49. Особливості грошово-кредитного регулювання.
50. Суть кредиту та його роль в економіці.
51. Держава на ринку капіталів.
52. Розвиток ринку капіталів в Україні.
53. Основні джерела формування банківських кредитних ресурсів.
54. Роль і значення міжнародного кредитування для економіки України.
55. Механізм функціонування облігаційного кредиту.
56. Ринок похідних фінансових інструментів і його роль в економічному розвитку суспільства.
57. Проблеми і перспективи становлення ринку фінансових деривативів в Україні.
58. Ф'ючерсні угоди та їх особливості.
59. Форвардні операції на фінансовому ринку.
60. Розвиток хеджування на фінансовому ринку України.
61. Організація та функціонування ф'ючерсного ринку України.
62. Опціон — фінансовий інструмент, що забезпечує страхування угод спот.
63. Ринок операцій своп.
64. Інновації на ринку фінансових інструментів.
65. Напрями розвитку і функціонування фондового ринку в Україні.
66. Акціонерні товариства як суб'єкти фондового ринку.
67. Фондовий ринок України, його організаційна структура й операційний механізм.
68. Професійна діяльність на фондовому ринку.
69. Діяльність з торгівлі цінними паперами на фондовому ринку та її роль у розвитку фінансового ринку України.
70. Реєстрація випуску та проспекта емісії цінних паперів на фондовому ринку України.
71. Інсайдерська інформація та інсайдери на фондовому ринку.
72. Правові основи розвитку інфраструктури ринку цінних паперів.
73. Методи оцінки і аналізу цінних паперів.
74. Корпоративні цінні папери та їх розвиток в Україні.
75. Технічний і фундаментальний аналіз ринку акцій.
76. Місце ринку цінних паперів на фінансовому ринку.
77. Функції і роль цінних паперів в економіці.
78. Історія розвитку ринку цінних паперів в Україні.
79. Становлення і розвиток фондових бірж в Україні.
80. Розвиток фондових бірж в країнах з розвинутою економікою.
81. Фондові індекси та рейтинги, їх значення для біржової торгівлі.
82. Сутність позабіржової торгівлі, її значення, причини розвитку.
83. Місце Української фондової біржі в класифікації фондових бірж.
84. Види біржових індексів, їх місце на фінансовому ринку.
85. Особливості і роль українських фондових індексів.
86. Характеристика основних світових фондових індексів.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни «Фінансовий ринок» застосовуються наступні методи:

- словесні (лекції, бесіди);
- наочні, під час лекцій (інформаційних, аналітичних, проблемних) та практичних занять, в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення;
- практичні, під час виконання практичних робіт, задач, вправ;
- інтерактивні методи навчання під час проведення опитування, аналізу практичних ситуацій, дискусії, мозкового штурму, ділових ігор, розгляду кейс-стадій;
- інноваційні, зокрема проєктно-дослідницький метод; інтегровані методи. Застосовуються наступні інформаційно-комунікаційні технології та діджитал-інструменти: цифрові інструменти Google, програмні продукти від Microsoft, програмне забезпечення для проведення опитувань Mentimeter;
- методи дистанційного навчання за допомогою платформ: Moodle та Zoom.

9. Критерії та засоби оцінювання

Види контролю: поточний, підсумковий.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Оцінку підсумкового семестрового контролю у формі екзамену становить сума балів за результатами поточного контролю, рубіжних контролів та балів, набраних здобувачем вищої освіти при складанні семестрового екзамену.

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, розв'язання розрахункових практичних завдань, тестування, підготовки доповіді-презентації та індивідуальних завдань.

Здобувач має можливість отримати додаткові заохочувальні бали за: виступ з доповіддю на секційному засіданні науково-практичної конференції, публікацію статей, тез за тематикою дисципліни, участь в олімпіадах за спеціальністю, участь у конкурсі студентських наукових робіт, участь у наукових гуртках, участь в грантових проєктах за напрямом дисципліни, публікаційну активність на офіційних сторінках кафедри за тематикою дисципліни та за проходження сертифікатних програм, майстер-класів, семінарів, тренінгів.

Протягом семестру здобувач може отримати максимум 60 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 30 балів, за другий рубіжний контроль – 30 балів, 40 балів виносяться на іспит. Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за

100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

Результати навчання, набуті шляхом неформальної, інформальної освіти зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральноукраїнському національному технічному університеті.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, тестовий контроль.

Шкала оцінювання: ЄКТС, національна та ЦНТУ

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка	
		За національною системою (екзамен)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	82-89
C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок		74-81
D	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	64-73
E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - потрібно попрацювати перед тим, як пересклати	2 (незадовільно)	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота		1-34

10. Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Алескерова Ю.В. Фінансовий ринок: підручн. Хмельницький, 2019. 324 с.

2. Онишко Св.В., Онишко С. В., Новицький В. А. Регулювання фінансових ринків в умовах глобалізації ~ Regulation of financial markets under globalization : навч. посібн. Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. 306 с.

4. Ринок фінансових послуг: підручн. / Приказюк Н.В., Лютий І.О., Пікус Р.В., Рожко О.Д. та ін.; за ред. Н.В. Приказюк. Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2019. 757 с.

5. Стратегія фінансового сектору України до 2025 року. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/Strategija_financovogo_sektoru_ua.pdf

6. Фінансовий ринок: підручник: у 2 т. / Коваленко Ю.М., Ковернінська Ю.В., Онишко С.В., Кужелев М.О. та ін.; кер. авт.. кол. і наук. ред. Ю.М. Коваленко. Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 830 с.

7. Фінансовий ринок: навч. посібн. / Арутюнян С. С., Добриніна Л.В. та ін.; за заг. ред. Арутюнян С.С. Київ : Гуляєва В.М., 2018. 484 с.

8. Фінансовий ринок: навч. посібн. / Н. В. Трусова, С. А. Нестеренко, І.Є. Якушева та ін. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2021. 236 с.

Додаткові:

1. Благун І.І. Фінансовий ринок України - сучасний погляд на сутність поняття. *Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка*. 2019. № 2. С. 13-20

2. Богріновцева Л. М., Ключка О. В. Моделі ціноутворення фінансових опціонів як інструментів хеджування ризиків. *Бізнес Інформ*. 2019. № 2. С. 390-395

3. Богріновцева Л.М. Фінансова безпека ринку цінних паперів: проблеми та перспективи. *Актуальні економічні, фінансові та правові питання в умовах євроінтеграції та глобальної конкуренції*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 27 лютог. 2019 р. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. С. 38-40

4. Богріновцева Л.М., Блохіна М.М. Фінансові інновації: розвиток ринку FİNTECH. *Стратегія і практика інноваційного розвитку фінансового сектору України*: зб. матеріалів ІІ Міжнар. наук.-практ. конф., 26-27 березня 2020 р. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2020. С. 8283

5. Богріновцева Л.М., Вергелюк Ю.Ю. Аналіз показників фінансової безпеки страхового ринку України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. №31. С.174-179.

6. Богріновцева Л.М., Ключка О.В. До питання визначення сутності ризик-менеджменту в банках. *Актуальні проблеми економіки*. 2018. №12 (210). С. 134-141

7. Вергелюк Ю.Ю. Фінансова безпека кредитного ринку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 11. С. 31-36.

8. Інноватика на фінансових ринках: монографія / за науковою ред. д.е.н., професора С. В. Онишко. Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. 466 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 110).

9. Коваленко Ю. М. Економіка фінансового сектору: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 320 с.

10. Коваленко Ю. М. Управління фінансовими активами: підруч.: у 2-х ч. Ірпінь: ДФСУ, 2019. Ч. 1. 498 с.; Ч. 2. 442 с.

11. Козій Н. С., Синиця О. О. Інфраструктура фінансового ринку України в умовах цифрової економіки. *Економічний простір*. 2020. №154. С. 156-160.

12. Чуницька І. І. Напрями нарощування і реалізації інфраструктурного потенціалу фінансового ринку у довгостроковій перспективі. *Економіка та держава*. 2020. № 7. С. 41-49

13. Tkachenko N., Kovalenko Y., Bohrinovtseva L. New Methods in Assessing the Risks and Solvency of Insurance Companies. *Journal of Eastern*

Законодавчі та нормативні документи:

1. Господарський кодекс України від 16. 01. 2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № №18 -22. Ст. 144. Дата оновлення: 06.01. 2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/card6>
2. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30 жовтня 1996 р. № 448/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448-96-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки цінні папери і фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 р. - № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15/print1491296480899025#Text>
4. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 лип. 2001 р. № 2664-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2664-14>.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» від 30 лист. 2001 р. № 559. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01#Text>
6. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудн. 2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 верес. 2019 р. № 79-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-20#Text>
8. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України від 30 жовт. 1996 р. №448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text>
9. Про інститути спільного інвестування : Закон України від 05 липн. 2012 р. № 5080-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>.
10. Про кредитні спілки: Закон України від 20 груд. 2001 р. № 2908-III. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2908-14#Text>.
11. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 09 лип. 2003 р. № 1057-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=5&nreg=1057-15>.
12. Про фінансовий лізинг: Закон України від 4 лют. 2021 р. № 1201-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text>
13. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. Ст. 356. Дата оновлення: 28.02. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Інформаційні ресурси:

31. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: [http :](http://)

//www.ukrstat.gov.ua/.

32. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: [http :
//www.minfm. gov.ua/](http://www.minfm.gov.ua/)

33. Офіційний сайт Національного банку України. URL: [http://www.bank.gov.ua.](http://www.bank.gov.ua)

34. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: [http://www.nssmc.gov.ua.](http://www.nssmc.gov.ua)

35. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. URL: [http : //www.uaib .com.ua/](http://www.uaib.com.ua/).

36. Інформаційно-аналітичний портал рейтингового агентства «Рюрік». URL: [http ://rurik.com.ua/mam-defimtions.html](http://rurik.com.ua/mam-defimtions.html).

37. Інформаційно-аналітичний портал рейтингового агентства «Кредитрейтинг». URL: <http://www.credit-rating.ua/ua/about-rating/terms/>

38. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. URL: <http://www.ufin.com.ua/shkala-kred-reit.htm>